

Resume

Natura 2000 område nr. 155 Udby Vig

Områdebeskrivelse

Området er 384 ha. stort, og ligger på Tuse Næs ud til Isefjorden 5 - 8 km nord for Holbæk.

Den del af området, som ligger uden for skovene (Høsehals og Bognæs) præges af lavtliggende "engarealer", som nærmest vigen har en svag saltpåvirkning og derfor kan karakteriseres som strandeng. Mod nord kan "engene" bedst karakteriseres som rigkær, mens de mod syd i højere grad har karakter af tidvis våd eng. Ind imellem findes lavbundsarealer af ringere kvalitet. De højere liggende landarealer langs vigen er næsten alle dyrkede eller skovbevoksede.

Vigen, det lavvandede område mellem Høsehals Skov og Bognæs Skov, er ikke fredet, men ellers er næsten hele området omfattet af en fredning fra 1998.

Vigtigste naturværdier

Vigen, der udgør knap en tredjedel af hele Natura 2000-området, ligger beskyttet mod kraftig bølgegang og rummer derfor veludviklede plante- og dyresamfund på lavt vand.

Områdets største botaniske værdier er knyttet til rigkærene, som visse steder er vældprægede. Kærene rummer mange sjældne og halvsjældne plantearter. Særligt skal fremhæves landets største bestand af den rødlistede orkidé langakset trådspore, som har meget få voksesteder i Danmark og den ligeledes meget sjældne og rødlistede hvidgul gøgeurt. Af andre ualmindelige plantearter fra området kan bl.a. nævnes eng-troldurt, vibefedt, bredbladet kæruld, salp-gøgeurt, eng-klaseskærm og leverurt. Over store strækninger domineres plantesamfundene af butblomstret siv.

Inden for de seneste 20 - 30 år har området huset endnu er par rødlistede orkidéarter, mygblomst og pukkellæbe. De findes muligvis stadig i området eller kan indvandre igen efter passende pleje.

Såvel i randen af Høsehals Skov som mod syd nær Bognæs Skov findes mindre områder med den prioriterede naturtype surt overdrev. Her vokser blandt bakke-gøgelilje.

De to ualmindelige snegle sump-vindelsnegl og kildevældsvindelsnegl vindes i rigkæret ud for Minkemark.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

De største trusler mod Udby Vigs natur er tilgroning og næringsstofbelastning. Mange af de naturtyper, som området er udpeget for at beskytte, vurderes at være påvirket af atmosfærisk kvælstofdeponering (eutrofiering). Hvor naturarealerne grænser op til dyrket mark kan desuden ses en betydelig negativ påvirkning af naturarealerne.

Flere steder er kvaliteten af naturtyper (især rigkær, overdrev og strandeng) betydeligt forringet som følge af tilgroning. Tilgroningen skyldes især manglende afgræsning. Visse steder ses også plantninger, som er uønskede overalt i "engene". Invasive arter er ligeledes en trussel for naturværdierne flere steder i området.

Intensiv skovdrift kan medføre, at skovnaturtyper forringes eller ødelægges, eller at skovnaturtyper konverteres til skovnaturtyper, der ikke er omfattet af habitatdirektivet.

Målsætning

Det er derfor et overordnet mål at udvikle og fastholde området mellem Høsehals Skov og Bognæs Skov som et sammenhængende naturbælte af lysåbne, artsrige naturtyper (især rignær, tidvis våd eng, strandeng og overdrev) med optimal hydrologi og drift samt en tilstrækkelig lav påvirkning af næringsstoffer (dvs. et belastningsniveau som ikke er højere end hvad naturtyperne på lang sigt kan tåle). Herved sikres samtidig tilfredsstillende betingelser for sump-vindelsnegl og en række sjældne plantearter, som er knyttet til disse naturtyper. Det drejer sig bl.a. om de fredede orkideer langakset trådspore, salep-gøgeurt, bakke-gøgelilje, hvidgul gøgeurt samt den sjældne Bredbladet Kæruld.

Skovnaturtyperne ege-blandskov, elle- og askeskov samt bøg på muld sikres.

Indsats

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter		X		
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger		X		
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)			X	
Reducere forstyrrelser		X		
Reducere forstyrrelser Fx færdsel, sejlad og jagt				X
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder	X			

Indsatsen vil helt overvejende dreje sig om at sikre eller genindføre afgræsning af de lysåbne naturtyper samt rydning af opvækst og uønskede beplantninger langs vigen.

Herved skabes bedre sammenhæng mellem naturtypeforekomsterne langs vigen.

En væsentlig indsats vil også være at sikre vigens lysåbne naturtyper mod negative påvirkninger af gødning og sprøjtegift fra tilstødende dyrkningsarealer.

Indsatsen for skovene vil helt overvejende dreje sig om beskyttelse af skovarealerne, samt sikring af hensigtsmæssig skovnaturtypebevarende drift og pleje.